

25.3.1

19b (משנה א') → 20b (איסור לא אוכל לך שבועה)

1. או נפש כי תשבוע לבטא בשפתים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבועה ונעלם ממנו והוא ידע ואשם לאחת מאלה: ויקרא ה, ד.
 2. כל נדר וכל שבועת אסור לענות נפש אישה וקימנו ואישה יפרנו: במדבר ל, יז.
 3. ואם בית אישה נדרה או אסרה אסור על נפשה בשבועה: במדבר ל, יא.
 4. ואם היו תהיה לאיש ונדרה עליה או מבטא שפתייה אשר אסרה על נפשה: במדבר ל, ז.
 5. איש כי ידר נדר לה' או השבע שבועה לאסור אסור על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה: במדבר ל, ג.

- I קרבן עולה ויורד for liability of שבועה of eating a food banned by שיעור ר"ע/חכמים dispute או משנה
- a introduction: explication of the 2→4of ביטוי
- i future: I will eat (and doesn't); I won't eat (and does)
- 1 challenge: שאוכל here means a commitment to eat, elsewhere it implies "I won't eat"
 - 2 resolution: in our case, statement is self-generated, means what it says; other source is a response to host's insistence that he eat there.
 - (a) ד' אשי reads, there, שאי אוכל → we don't assume it to be an errant form of שאוכל (commitment to eat)
- ii past: I ate (and didn't); I didn't eat (and did)
- b שיעור: if he takes an oath not to eat (at all or a certain food, during some future duration) and eats, he is liable
- i ד' ע" (כל שהוא) any amount
- ii challenge (חכמים): there is no precedent for liability for eating שהוא כל
- iii response: there is also no precedent for someone saying words and having קרבן-liability
- II Analysis of ברייתא: if he says "...מבטא" - valid שבועה; if he says "...איסור" - valid שבועה;
- a and: if he says "איסור איסור", then if "איסור" is valid, so is this
- b challenge: condition at end ignores 2nd ruling
- i answer1 (אביי): איסור is a התפסה – if that is valid, then איסור איסור is also valid
- 1 source: מבטא – v. 1
 - (a) challenge: then איסור is also a שבועה (not a התפסה) – v. 2
 - 2 rather: sourced for איסור as התפסה – v. 3
 - (a) challenge: then מבטא is also a התפסה – v. 1
 - 3 rather: מבטא is a שבועה per v. 4 – no mention of שבועה – so מבטא generates the oath
- ii answer2 (רבא): מתפיס is never good – ברייתא means: מבטא is valid; איסור depends on how it was stated:
- 1 if: it was stated as a נדר – then it is a נדר
 - 2 but if: it was stated as a שבועה – then it is a שבועה
 - (a) reason: the תורה placed "איסור" between them in v. 3
- iii note: they are consistent; שבועה=מתפיס בשבועה רבא; איסור אביי holds that
- 1 challenge: ruling that איסור refers to associating a fast (e.g.) with another fast,
 - (a) and שמואל adds: as long as that first fast was a נדר (i.e. the second one is a התפסה)
 - (b) explanation: for אביי, this is fine; התפסה works for שבועה → works for נדר
 - (i) but: for רבא, this is a challenge
 - (ii) defense: read "what is an איסור נדר" – i.e. it defines a basic נדר as being grounded in דבר הנדור (per v. 5)
 - (c) note: in that ruling, יום שמת בו גדליה בן אחיקם is used as an index, along with יום שמת בו אביי
 - (i) observation: יום שמת בו אביי is obviously דבר הנדור; it was only brought due to גדליה בן אחיקם
 1. justification: since we're obligated to fast on גדליה בן אחיקם, even if he took a נדר it wouldn't be considered a דבר הנדור and התפסה wouldn't be effective – קמ"ל
 - (d) note: ר' יוחנן agrees with רבא (that שבועה=איסור) as he ruled that either of מבטא or איסור constitute a שבועה